

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2016/17
Subject (*)	Réxime Fiscal da Empresa I		Code	650G01011
Study programme	Grao en Ciencias Empresariais			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Second	Obligatoria	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Economía Aplicada 1			
Coordinador	Suarez Mallo, Maria de la Cruz	E-mail	m.c.suarez.mallo@udc.es	
Lecturers	Suarez Mallo, Maria de la Cruz	E-mail	m.c.suarez.mallo@udc.es	
Web				
General description	O obxectivo principal da materia é dotar ao alumno dos coñecementos básicos do sistema tributario español que lle permita afrontar a problemática fiscal da actividade empresarial, de face ao seu futuro desenvolvemento profesional. Ao ser a primeira materia de réxime fiscal que cursa o alumno de grao, iníciase cos conceptos básicos fundamentais dos impostos, a estrutura do sistema fiscal español e neste contexto sitúase a incidencia sobre a actividade empresarial. A continuación desenvólense o Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cómo, onde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A2	CE2 - Auditar unha organización e deseñar planes de consulta (por exemplo lexislación impositiva, inversións, estudo de casos, proxecto de traballo).
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vincularlos co coñecemento de negocios e xestión.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A10	CE10 - Comprender e utilizar sistemas contables e financeiros.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	CE13 - Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos e ferramentas.
A14	CE14 - Xestionar as operacións da empresa.
A15	CE15 - Xestionar os recursos financeiros.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A20	CE20 - Identificar e operar o software adecuado. Deseñar e implementar sistemas de información.
A21	CE21 - Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinidade, transversalidade e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Manexar axeitadamente os elementos esenciais que configuran os impostos	A16		
Identificación dos diferentes tipos de ingresos públicos	A16		C1

Comprender os efectos económicos dos impostos sobre as decisións das empresas	A9 A10 A11 A16 A17 A21		C8
Coñecer a estrutura do sistema fiscal español distinguindo claramente os recursos tributarios que corresponden aos distintos niveis de facenda	A7 A16		
Ser capaz de enmarcar a imposición empresarial no sistema fiscal español	A7		
Adquirir unha visión xeral das obrigas tributarias das empresas	A7		
Identificar os impostos correspondentes aos distintos tipos de empresas	A3 A7 A12 A13 A16 A18 A19		
Ser capaz de interpretar axeitadamente a normativa fiscal e aplicala de forma correcta á resolución de casos prácticos	A1 A2 A7	B1 B2 B3 B4 B5 B10 B11 B12	C1 C7
Coñecer o IRPF en vigor	A7 A16		
Conseguir soltura na aplicación práctica do IRPF á actividade empresarial	A7 A20	B6 B13	C3
Identificar as fontes que permiten a actualización permanente da normativa tributaria	A7	B7 B8 B9	C3 C7
Utilizar os recursos informáticos dispoñibles na administración para o cumprimento das obrigas tributarias de empresarios e profesionais.	A5 A14 A15 A20 A23		C3
Capacidade de expresión oral e escrita			C1 C2
Capacidade de análise do entorno económico e social.		B14	C4 C5 C6

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Conceptos básicos	1.1. Ingresos públicos: definición e principais categorías 1.2. Tributos: definición, categorías e elementos esenciais. 1.3. Impostos: clasificación, principios e efectos económicos.

2. Sistema fiscal español.	2.1. Evolución do sistema fiscal español e comparación cos países da OCDE. 2.2. Aspectos básicos da fiscalidade internacional. 2.3. Descentralización fiscal en España: Estado, Comunidades Autónomas e Facendas Locais.
3. Fiscalidade empresarial en España.	3.1. Esquema xeral. 3.2. Implicacións fiscais da forma xurídica e do tamaño da empresa. 3.3. Principais obrigas formais de empresarios e profesionais.
4. Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas.	4.1. Esquema xeral. 4.2. Liquidación do imposto. 4.3. Pagos a conta e xestión do imposto.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Introductory activities	A9 A16 A17 A18 A19 A21 B14 C4 C5 C7 C8	2	0	2
Guest lecture / keynote speech	A3 A7 B8 B9 B10	15	30	45
ICT practicals	A5 A20 B7 C3 C6	8	16	24
Objective test	A3 A7 B1 B3 B4 B5 C1	3	0	3
Problem solving	A1 A2 A7 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A20 A23 B2 B6 B11 B12 B13 C2 C7	17	51	68
Personalized attention		8	0	8
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Introductory activities	Sesión dedicada a ofrecer unha visión global da materia que se vai a impartir, enmarcándoa no ámbito da Facenda Pública.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral da profesora dos aspectos fundamentais dos temas do programa.
ICT practicals	Traballos prácticos que se realizarán utilizando os recursos da páxina web da AEAT.
Objective test	Exame que constará dunha parte teórica e outra práctica sobre o contido da materia
Problem solving	Resolución polos alumnos de exercicios e supostos prácticos de liquidación de impostos.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Resolución polos alumnos de exercicios e supostos prácticos de liquidación de impostos.
ICT practicals	Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de tutorías compatible coa súa dedicación.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification

ICT practicals	A5 A20 B7 C3 C6	Prácticas na aula de informática utilizando os programas de axuda da AEAT. O alumno terá que resolver distintos exercicios que serán avaliábles, incluírase unha declaración do IRPF co programa de axuda da AEAT. Exercicios que deberán entregar á profesora.	10
Objective test	A3 A7 B1 B3 B4 B5 C1	É un exame escrito que constará de dous partes: unha parte teórica e unha parte práctica de liquidación de impostos. A cualificación da proba farase sobre 10 puntos, que será o resultado da valoración conxunta das dúas partes, sendo necesario alcanzar un mínimo en cada unha delas (2,5 puntos).	70
Problem solving	A1 A2 A7 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A20 A23 B2 B6 B11 B12 B13 C2 C7	Resolución de exercicios e supostos prácticos de liquidación que deberá entregar o alumno á profesora.	20

Assessment comments

O exame escrito realizarase nas datas fixadas polo centro á finalización do primeiro cuadrimestre e no mes de xullo. Dita proba obxectiva cualificarase sobre un máximo de 10 puntos. A cualificación obtida ponderarase polo 70% para formar a cualificación global da materia. Tanto a entrega de exercicios e supostos de liquidación resoltos polo alumno como a de traballos farase nas datas que estableza o profesor, pero sempre do período lectivo do primeiro cuadrimestre. Non se admitirán traballos fóra deste prazo, pero no caso de presentalos a súa cualificación manterase para a segunda oportunidade do mes de xullo. No mes de xullo só se realizará o exame escrito, non se admitirán a presentación do resto de probas que teñen que realizar

Tal como establece o acordo marco para a elaboración das guías docentes da Facultade de Economía e Empresa:- Cualificación de non presentado. Corresponde ao alumnado, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación alcanzada.

Oportunidade adiantada e segunda oportunidade: os criterios de avaliación son os mesmos para todas as oportunidades de avaliación.

Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: agás para as datas aprobadas na Xunta de Facultade no que compete á proba obxectiva, para as restantes probas acordarase ao inicio do curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación.

Sources of information

Basic	- AEAT (2015). Manuales Prácticos: IRPF. Madrid, AEAT - Albi Ibañez, E (2015). Sistema Fiscal Español, Tomos I y II. Barcelona, Ariel - Málvarez Pascual, L (2015). Régimen Fiscal de la Empresa. Madrid, Tecnos - Moreno Moreno, M.C y Paredes Gómez, R. (2014). Fiscalidad individual y Empresarial. Madrid, Thomson Reuters Civitas - Poveda Blanco, F y Sánchez Sánchez, A (2016). Sistema fiscal. Esquemas y supuestos prácticos. Pamplona. Aranzadi - (). www.aeat.es. Na bibliografía cítase a última edición existente á data de peche desta guía docente, non obstante, ao comezo do curso adoitan aparecer novas edicións que serán as que deben utilizarse, debido ás constantes novidades que se producen en materias estudadas nesta materia. A páxina web da Axencia Estatal de Administración Tributaria é unha fonte básica para manterse actualizado na normativa fiscal.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.